

Sfântul Apostol, întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan

Sfânta Utrenie

Miercuri, saptămâna a 30-a după Rusalii, 27 decembrie 2023

Preotul: Binecuvântat este Dumnezeu nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Slavă Ție, Dumnezeu nostru, slavă Ție!

Împărate ceresc, Mângâietorul, Duhul Adevărului, Care pretutindena ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și Te sălășluiește întru noi și ne curățește pe noi de toată întinăciunea și mântuiește, Bunule, sufletele noastre.

(Apoi, închinându-se de 3 ori)

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte Tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pe noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, facă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Doamne, miluiește. *(de 12 ori)*

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Apoi, închinându-se de 3 ori)

Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos, Împăratul nostru Dumnezeu!

Veniți să ne închinăm și să cădem la Însuși Hristos, Împăratul și Dumnezeu nostru!

Psalmul 19

Auză-te Domnul în ziua necazului, să te apere numele Dumnezeului lui Iacob. Trimită ție ajutor din locașul Său cel sfânt, și din Sion să te sprijinească pe tine. Pomenească toată jertfa ta și arderea de tot a ta bineplăcută să-l fie. Dea ție Domnul după inima ta și tot sfatul tău să-l plinească. Bucura-ne-vom de mântuirea ta și întru numele Dumnezeului nostru ne vom mări. Plinească Domnul toate cererile tale. Acum am cunoscut că a mântuit Domnul pe Unsul

Său, cu puterea drepte Sale. Auzi-L-va pe Dânsul din cerul cel sfânt al Lui. Unii se laudă cu căruțele lor, alții cu caii lor, iar noi ne lăudăm cu numele Domnului Dumnezeuului nostru. Aceștia s-au împiedicat și au căzut, iar noi ne-am ridicat și ne-am îndreptat. Doamne, mântuiește pe împăratul și ne auzi pe noi, în orice zi Te vom chema.

Psalmul 20

Doamne, întru puterea Ta se va veseli împăratul și întru mântuirea Ta se va bucura foarte. După dorirea inimii lui i-ai dat lui și de voia buzelor lui nu l-ai lipsit pe el. Că l-ai întâmpinat pe el cu binecuvântările bunătății, pus-ai pe capul lui cunună de piatră scumpă. Viață a cerut de la Tine și i-ai dat lui lungime de zile, în veacul veacului. Mare este slava lui întru mântuirea Ta, slavă și mare cuviință vei pune peste el. Că îi vei da lui binecuvântare în veacul veacului, îl vei veseli întru bucurie cu fața Ta. Că împăratul nădăjduiește în Domnul și întru mila Celui Preaînalt nu se va clinti. Află-se mâna Ta peste toți vrăjmașii Tăi, dreapta Ta să afle pe toți cei ce Te urăsc pe Tine. Pune-i-vei pe ei ca un cuptor de foc în vremea arătării Tale; Domnul întru mânia Sa îi va tulbura pe ei, și-i va mânca pe ei focul. Rodul lor de pe pământ îl vei pierde, și sămânța lor dintre fiii oamenilor. Că au gândit rele împotriva Ta, au cugetat sfaturi, care nu vor putea să stea. Că îi vei pune pe ei pe fugă și cu arcul Tău vei ținti capul lor. Înălță-Te, Doamne, întru tăria Ta; cânta-vom și vom lăuda puterile Tale.

Strana: Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluiește-ne pre noi. Doamne, curățește păcatele noastre. Stăpâne, iartă fărădelegile noastre. Sfinte, cercetează și vindecă neputințele noastre, pentru Sfânt numele Tău.

Doamne, miluiește! Doamne, miluiește! Doamne, miluiește!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, Care ești în ceruri, sfințească-Se numele Tău, vie Împărăția Ta, făcă-Se voia Ta, precum în cer așa și pe pământ. Pâinea noastră cea spre ființă dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul: Că a Ta este Împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi citește troparele acestea:*

Al Sfintei Cruci, glasul 1

Mântuiește, Doamne, poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta. Biruință binecredincioșilor creștini asupra celui potrivnic dăruiește și, cu Crucea Ta, păzește pe poporul Tău.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. *Condacul Sfintei Cruci, glasul al 4-lea*

Cel ce Te-ai înălțat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea Ta pe binecredincioșii creștini, dăruindu-le lor biruință asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruință.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Născătoarei de Dumnezeu, glasul al 4-lea

Ocrotitoare, neînfricată și neînfruntată, nu trece cu vederea, ceea ce ești bună, rugăciunile noastre, întru tot lăudată Născătoare de Dumnezeu. Întărește viața cea de obște a dreptslăvitorilor creștini. Mântuiește pe cei ce i-ai rânduit să conducă, și le dă lor biruință din cer, pentru că ai născut pe Dumnezeu, ceea ce ești una binecuvântată.

Ectenia întreită (*dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la "Slavă întru cei de sus..."*)

Preotul: Miluiește-ne pe noi, Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluiește.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru (N), pentru sănătatea și mântuirea lui.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru binecredinciosul popor român... (*aici se pomenește și Cărmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod*), pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Preotul: Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți cucernicii și dreptslăvitorii creștini, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Ecfonis

Preotul: Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Întru numele Domnului, părinte binecuvintează!

Preotul: Slavă Sfintei și Celei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi*

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoie. (*de trei ori*)

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. (*de două ori*)

(*Preotul, citește în fața Sfintei Mese primele șase rugăciuni ale Utreniei; iar Strana continuă citirea următorilor psalmi*).

Psalmul 3

Doamne, cât s-au înmulțit cei ce mă necăjesc! Mulți se scoală asupra mea; mulți zic sufletului meu: „Nu este mântuire lui, întru Dumnezeuul lui!”. Iar Tu, Doamne, sprijinitorul meu ești, slava mea și Cel ce înalți capul meu. Cu glasul meu către Domnul am strigat și m-a auzit din muntele cel sfânt al Lui. Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini. Nu mă voi teme de mii de popoare, care împrejur mă împresoară. Scoală, Doamne, mântuiește-mă, Dumnezeuul meu, că Tu ai bătut pe toți cei ce mă vrăjmașesc în deșert; dinții păcătoșilor ai zdrobit. A Domnului este mântuirea și, peste poporul Tău, binecuvântarea Ta.

Și iarăși:

Eu m-am culcat și am adormit; sculatu-m-am, că Domnul mă va sprijini.

[după cum a indicat părintele, mai citim doar psalmii cu „*” când este puțin timp pentru Utrenie]

Psalmul 37

Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă cerți. Că săgețile Tale s-au înfipt în mine și ai întărit peste mine mâna Ta. Nu este vindecare în trupul meu de la fața mâniei Tale; nu este pace în oasele mele din pricina păcatelor mele. Că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ca o sarcină grea apăsă-au peste mine. Umplutu-s-au de miros greu și au putrezit rănile mele, din pricina nebuliei mele. Chinuitu-m-am și m-am gârbovit până în sfârșit, toată ziua mâhnindu-mă umblam. Că șalele mele s-au umplut de ocări și nu este vindecare în trupul meu. Necăjitu-m-am și m-am smerit foarte; răcnit-am din suspinarea inimii mele. Doamne, înaintea Ta este toată dorirea mea și suspinul meu de la Tine nu s-a ascuns. Inima mea s-a tulburat, părăsindu-mă tăria mea și lumina ochilor mei, și aceasta nu este cu mine. Prietenii mei și vecinii mei în preajma mea s-au apropiat și au șezut; și cei de aproape ai mei departe au stat. Și se sileau cei ce căutau sufletul meu, și cei ce căutau cele rele mie grăiau deșertăciuni, și vicleșuguri toată ziua cugetau. Iar eu ca un surd nu auzeam și ca un mut ce nu-și deschide gura sa. Și m-am făcut ca un om ce nu aude și nu are în gura lui muștrări. Că spre Tine, Doamne, am nădărdit; Tu mă vei auzi, Doamne, Dumnezeuul meu, că am zis, ca nu cumva să se bucure de mine vrăjmașii mei; și când s-au clătinat picioarele mele, împotriva mea s-au semețit. Că eu spre bătăi gata sunt și durerea mea înaintea mea este pururea. Că fărădelegea mea eu o voi vesti și mă voi îngriji pentru păcatul meu. Iar vrăjmașii mei trăiesc și s-au întărit mai mult decât mine, și s-au înmulțit cei ce mă urăsc pe nedrept. Cei ce îmi răsplătesc rele pentru bune mă defăimau, că urmam bunătatea. Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeuul meu, nu te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Și iarăși:

Nu mă lăsa, Doamne, Dumnezeuul meu, nu Te depărta de la mine, ia aminte spre ajutorul meu, Doamne al mântuirii mele.

Psalmul 62

Dumnezeule, Dumnezeuul meu, pe Tine Te caut dis-de-diminează. Însetat-a de Tine sufletul meu, suspinat-a după Tine trupul meu, în pământ pustiu și neumblat și fără de apă. Așa în locul cel sfânt m-am arătat Ție, ca să văd puterea Ta și slava Ta. Că mai bună este mila Ta

decât viața; buzele mele Te vor lăuda. Așa Te voi binecuvânta în viața mea și în numele Tău voi ridica mâinile mele. Ca de seu și de grăsime să se sature sufletul meu și cu buze de bucurie Te va lăuda gura mea. De mi-am adus aminte de Tine în așternutul meu, în dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și, întru acoperământul aripilor Tale, mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta. Iar ei în deșert au căutat sufletul meu, intra-vor în cele mai de jos ale pământului; da-se-vor în mâinile sabiei; părți vulpilor vor fi. Iar împăratul se va veseli de Dumnezeu; lăuda-se-va tot cel ce se jură întru El, că s-a astupat gura celor ce grăiesc nedreptăți.

Și iarăși:

În dimineți am cugetat la Tine, că ai fost ajutorul meu, și întru acoperământul aripilor Tale mă voi bucura. Lipitu-s-a sufletul meu de Tine, și pe mine m-a sprijinit dreapta Ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule! *(fără închinăciuni)*

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

(Preotul iese din sfântul altar și citește în taină ultimele șase rugăciuni ale Utreniei, înaintea ușilor împărătești; iar Strana continuă citirea următorilor psalmi.)

*Psalmul 87

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea, Doamne. Că s-a umplut de rele sufletul meu și viața mea de iad s-a apropiat. Socotit am fost cu cei ce se coboară în groapă; ajuns-am ca un om neajutorat, între cei morți slobod. Ca niște oameni răniți ce dorm în mormânt, de care nu Ți-ai mai adus aminte și care au fost lepădați de la mâna Ta. Pusu-m-au în groapa cea mai de jos, întru cele întunecate și în umbra morții. Asupra mea s-a întărit mânia Ta și toate valurile Tale le-ai adus peste mine. Depărtat-ai pe cunoscuții mei de la mine, ajuns-am urâciune lor. Închis am fost și n-am putut ieși. Ochii mei au slăbit de suferință. Strigat-am către Tine, Doamne, toată ziua întins-am către Tine mâinile mele. Oare, morților vei face minuni? Sau cei morți se vor scula și Te vor lăuda pe Tine? Oare, va spune cineva în mormânt mila Ta și adevărul Tău în locul pierzării? Oare, se vor cunoaște întru întuneric minunile Tale și dreptatea Ta în pământ uitat? Iar eu către Tine, Doamne, am strigat și dimineața rugăciunea mea Te va întâmpina. Pentru ce, Doamne, lepezi sufletul meu și întorci fața Ta de la mine? Sărac sunt eu și în ostenele din tinerețile mele, înălțat am fost, dar m-am smerit și m-am mâhnit. Peste mine au trecut mâniile Tale și înfricoșările Tale m-au tulburat. Înconjuratu-m-au ca apa toată ziua și m-au cuprins deodată. Depărtat-ai de la mine pe prieten și pe vecin, iar pe cunoscuții mei din pricina ticăloșiei mele.

Și iarăși:

Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, ziua și noaptea am strigat înaintea Ta. Să ajungă înaintea Ta rugăciunea mea; pleacă urechea Ta spre ruga Mea.

Psalmul 102

Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și toate cele dinlăuntrul meu, numele cel sfânt al Lui. Binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul și nu uita toate răsplătirile Lui. Pe Cel ce curățește toate fărădelegile tale; pe Cel ce vindecă toate bolile tale; pe Cel ce izbăvește din stricăciune viața ta; pe Cel ce te încununează cu milă și cu îndurări; pe Cel ce umple de bunătați dorirea ta; înnoi-se-vor ca ale vulturului tinerețile tale. Cel ce face milostenie, Domnul, și judecată tuturor celor ce li se face strâmbătate. Cunoscut a făcut căile Sale lui Moise, fiilor lui Israel, voile sale. Îndurat și milostiv este Domnul, îndelung-răbdător și mult-milostiv. Nu până în sfârșit Se va iuți; nici în veac Se va mânia. Nu după păcatele noastre a făcut nouă, nici după fărădelegile noastre a răsplătit nouă, ci, cât este de departe cerul de pământ, atât este de mare mila Lui spre cei ce se tem de El. Pe cât sunt de departe răsăriturile de la apusuri, depărtat-a de la noi fărădelegile noastre. În ce chip miluiește tatăl pe fii, așa a miluit Domnul pe cei ce se tem de Dânsul. Că El a cunoscut zidirea noastră; adusu-și-a aminte că țărână suntem. Omul, ca iarba, zilele lui, ca floarea câmpului; așa va înflori. Că duh a trecut printr-însul și nu va mai fi și nu se va mai cunoaște nici locul său. Iar mila Domnului din veac în veac spre cei ce se tem de Dânsul, și dreptatea Lui spre fiii fiilor, spre cei ce păzesc legământul Lui și își aduc aminte de poruncile Lui, ca să le facă pe ele. Domnul în cer a gătit scaunul Său și împărăția Lui peste toți stăpânește. Binecuvântați pe Domnul toți îngerii Lui, cei puternici la vârtute, care faceți cuvântul Lui și auziți glasul cuvintelor Lui. Binecuvântați pe Domnul toate puterile Lui, slugile Lui, care faceți voia Lui. Binecuvântați pe Domnul toate lucrurile Lui; în tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

Și iarăși:

În tot locul stăpânirii Lui binecuvintează, suflete al meu, pe Domnul.

***Psalmul 142**

Doamne, auzi rugăciunea mea, ascultă cererea mea, întru adevărul Tău; auzi-mă, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău, că nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta. Vrajmașul prigonește sufletul meu și viața mea o calcă în picioare; făcutu-m-a să locuiesc în întuneric, ca morții cei din veacuri. Mâhnit e duhul în mine și inima mea încremenită înlăuntru meu. Adusu-mi-am aminte de zilele cele de demult; cugetat-am la toate lucrurile Tale, la faptele mâinilor Tale m-am gândit. Întins-am către Tine mâinile mele, sufletul meu însetat de Tine ca un pământ fără de apă. Degrabă auzi-mă, Doamne, că a slăbit duhul meu. Nu-Ți întoarce fața Ta de la mine, ca să nu mă asemăn celor ce se coboară în groapă. Fă să aud dimineața mila Ta, că la Tine mi-e nădejdea. Arată-mi calea pe care voi merge, că la Tine am ridicat sufletul meu. Scapă-mă de vrăjmașii mei, că la tine alerg, Doamne. Învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu. Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății.

Pentru numele Tău, Doamne, dăruiește-mi viață. Întru dreptatea Ta, scoate din necaz sufletul meu. Fă bunătate de stârpește pe vrăjmașii mei și pierde pe toți cei ce necăjesc sufletul meu, că eu sunt robul Tău.

Și iarăși:

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Auzi-mă, Doamne, întru dreptatea Ta. Să nu intri la judecată cu robul Tău!

Duhul Tău cel bun să mă povățuiască la pământul dreptății.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor.

Amin.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeuule! *(cu trei închinăciuni)*

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeuule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mare *(dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la „Dumnezeu este Domnul”)*

(După fiecare cerere a ecteniei cântăreții se închină cu bună-cuviință și evlavie cântând, cu credincioșii din biserică, răspunsurile rânduite.)

Preotul: Cu pace *(în pace)*, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfântă biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frică de Dumnezeu intră într-înșea, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru (Înalt-) Prea Sfințitul (Arhi-) Episcopul (și Mitropolitul) nostru **(N)**, pentru cinstita preoțime și cea întru Hristos diaconime, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru binecredinciosul popor român... *(aici se pomenește și Cărmuirea țării, după îndrumările Sfântului Sinod)*, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într-înșele, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru buna întocmire a văzduhului, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremuri pașnice, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pentru cei ce călătoresc pe ape, pe uscat și prin aer, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

(Aici pot fi adăugate și alte ectenii pentru felurite cereri.)

Preotul: Pentru ca să fim izbăviți noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul (rostește ecfonisul Ecteniei): Că Ție se cuvin toată slava, cinstea și închinăciunea, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă pe glasul al 4-lea (glasul troparului)*

(Stihuri Psalm 117: 1, 11, 17, 22-23)

Stih 1: Mărturisiți-vă Domnului că este bun, că în veac este mila Lui.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 2: Înconjurând, m-au înconjurat și în numele Domnului i-am înfrânt pe ei.

Dumnezeu este Domnul...

Stih 3: Nu voi muri, ci voi fi viu și voi povesti lucrurile Domnului.

Dumnezeu este Domnul...

Stih 4: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat întru ochii noștri.

Dumnezeu este Domnul și S-a arătat nouă; bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului.

Apoi cântă

Troparul Nașterii Domnului, glasul al 4-lea

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție.

Troparul Sf. Ap. întâiul Mc. Și Arhidiacon Ștefan, glasul al 4-lea

Încununatu-s-a creștetul tău cu diademă împărătească, pe urma luptelor pe care le-ai pățimit pentru Hristos Dumnezeu, luptătorule cel dintâi dintre Mucenici. Că vădind nebunia iudeilor, ai văzut pe Mântuitorul tău, de-a dreapta Tatălui. Pe Acela, roagă-L totdeauna pentru sufletele noastre.

Alt Tropar al Sf. Ap. întâiul Mc. Și Arhidiacon Ștefan, glasul al 4-lea

Cu nevoință bună te-ai nevoit, întâiule Mucenice al lui Hristos și Apostole, și păgânătatea tiranilor ai vădit; căci cu pietre fiind ucis de mâinile celor fără de

lege, cunună ai luat din dreapta cea de sus și către Dumnezeu ai glăsuț, zicând: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Troparul Sf. Cuv. Teodor Mărturisitorul, glasul al 8-lea

Îndreptătorule al Ortodoxiei, învățătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu și al curăției, și luminătorule al lumii, podoaba călugărilor cea de Dumnezeu insuflată, Sfinte Părinte Teodor înțelepte, cu învățăturile tale pe toți i-ai luminat. Alăută duhovnicească, roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Nașterii Domnului, glasul al 4-lea

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeuul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție.

Ectenia mică (dacă preotul nu are timp să o facă mergi la Sedelne)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că a Ta este stăpânirea și a Ta este împărăția și puterea și slava, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Primul rând de Sedelne

A Sf. Ap. Ștefan, glasul 1, Podobie: Mormântul Tău...

Cetele Mucenicilor cinstesc sfântă pomenirea ta, cu cântări și cu laude, Apostole; că de la luminatul tău suflet frumusețea lor au primit-o. Pentru aceasta, cinstita Biserică mărimdu-te astăzi, preaslăvește pe Împăratul, Care S-a născut, pe unul lubitorul de oameni. *(de două ori)*

Slavă..., și acum..., a Praznicului, glasul 1, Podobie: Piatra fiind pecetluită...

Cel ce șezi pe scaunul cel în chipul focului, întru cei de sus, împreună cu Părintele cel fără de început și cu dumnezeiescul Tău Duh, ai binevoit a Te naște cu trup din Fecioara, care nu știe de bărbat, lisuse. Pentru aceasta, și

steaua Te-a arătat pe Tine magilor din Persia. Mărire sfatului Tău celui preabun; slavă smereniei Tale, celei săvârșite pentru noi.

Ectenia mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedelne)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Al doilea rând de Sedelne

A Sf. Ap. Ștefan, glasul al 3-lea, Podobie: Pentru mărturisirea...

Piatră scumpă a Bisericii, păstrată în vistierile cerești, ai fost întâiule Mucenic Ștefan. Pe necredincioșii iudei i-ai înfruntat și paharul pătimirii, prin uciderea cu pietre, l-ai băut. Întâiule pătimitor al Mucenicilor lui Hristos Dumnezeu, roagă-te să ne dăruiască nouă mare milă. (de două ori)

Slavă..., și acum..., a Praznicului, glasul al 4-lea, Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Cel neîncăput nicăieri, cum a încăput în pânțele? Cel ce este în sânurile Tatălui, cum stă acum în brațe de Maică? Cu adevărat precum a știut, precum a voit și precum bine a tocmit. Că fără trup fiind, S-a întrupat de bunăvoie; și Cel ce este, S-a făcut pentru noi ceea ce nu era; și Cel ce este neschimbat cu firea, S-a împărtășit frământăturii noastre. În două firi S-a născut Hristos, vrând să plinească lumea cea de sus.

Polieleul (stihuri alese din Psalmii 134 și 135):

Robii, robii Domnului. Aliluia.

Lăudați numele Domnului, lăudați slugi pe Domnul. Aliluia.

Că eu am cunoscut că este mare Domnul. Aliluia.

Și Domnul nostru peste toți dumnezeii. Aliluia.

Doamne, numele Tău este în veac. Aliluia.

Și pomenirea Ta în neam și în neam. Aliluia.

Binecuvântat este Domnul din Sion, Cel ce locuiește în Ierusalim. Aliluia.

Mărturișiți-vă Domnului, că este bun. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Cu mână tare și cu braț înalt. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Și ne-a izbăvit pe noi de vrăjmașii noștri. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărturisiți-vă Dumnezeului ceresc. Aliluia; că în veac este mila Lui. Aliluia.

Mărimurile polieleului la Sf. Ap. Ștefan cu Stihuri alese din psalmi:

Stih 1: Cerurile spun slava lui Dumnezeu și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

(Psalm 18: 1)

Stihira: Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole, întâiule Mucenice al lui Hristos și Arhidiacone Ștefan, și cinstim durerile și ostenele tale, prin care te-ai trudit întru bună-vestirea lui Hristos.

Stih 2: Fulgerele Lui au luminat lumea. *(Psalm 76: 17)*

Stihira: Veniți toți, pe întâiul diacon să-l laudăm, pe Ștefan, propovăduitorul Evangheliei și întâiul Mucenic al lui Hristos.

Stih 3: În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor. *(Psalm 18: 4)*

Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole, întâiule Mucenice al lui Hristos și Arhidiacone Ștefan, și cinstim durerile și ostenele tale, prin care te-ai trudit întru bună-vestirea lui Hristos.

Stih 4: Dumnezeu este scăparea și puterea noastră, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte. *(Psalm 45: 1)*

Veniți toți, pe întâiul diacon să-l laudăm, pe Ștefan, propovăduitorul Evangheliei și întâiul Mucenic al lui Hristos.

Stih 5: Vărsat-au sângele lor ca apa, împrejurul Ierusalimului. *(Psalm 78: 3)*

Mărimu-te pe tine, Sfinte Apostole, întâiule Mucenice al lui Hristos și Arhidiacone Ștefan, și cinstim durerile și ostenele tale, prin care te-ai trudit întru bună-vestirea lui Hristos.

Stih 6: Că pentru Tine suntem uciși toată ziua, socotiți am fost ca niște oi de junghiere. *(Psalm 43: 24)*.

Veniți toți, pe întâiul diacon să-l laudăm, pe Ștefan, propovăduitorul Evangheliei și întâiul Mucenic al lui Hristos.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. *glasul 1*

Slavă Ție, Treime Sfântă, Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, (zicând:) Slavă Ție, Dumnezeule.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin! *același glas*

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie! Domnul este cu tine (zicând:) și, prin tine, cu noi.

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeule!

Aliluia, Aliluia, Aliluia, slavă Ție, Dumnezeul nostru, slavă Ție!

Ectenia mică (*dacă preotul nu are timp să o facă mergi la Sedelne*)

Preotul: Iară și iară cu pace (*în pace*), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că S-a binecuvântat numele Tău și s-a preaslăvit împărăția Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

Sedelne de după Polieleu

A Sf. Ap. Ștefan, glasul 1, Podobie: Mormântul Tău...

Apostole al lui Hristos, cel întâi între diaconi, întâiule Mucenic, înțelepte, cununa Mucenicilor, cel ce marginile lumii le-ai sfințit, prin chinurile tale și cu minunile ai luminat sufletele oamenilor; izbăvește de toate nevoile pe cei ce te cinstesc pe tine, prealăudate Ștefan. (*de două ori*)

Slavă..., și acum..., a Praznicului glasul al 3-lea, Podobie: De frumusețea fecioriei tale...

Minune uimitoare se vede astăzi: că Mântuitorul nostru vine acum în peșteră să Se nască cu trup din Fecioara, pentru noi; iar magii să se închine cu daruri ca unui împărat, și păstorii cu magii să-L slavoslovească. Cu aceștia și noi la EL să strigăm: Slavă Celui ce pentru noi S-a făcut om!

Apoi cântă

Antifonul întâi al glasului al 4-lea:

Din tinerețile mele multe patimi se luptă cu mine, ci însuși mă sprijină și mă mântuiește, Mântuitorul meu.

Cei ce urâți Sionul rușinați veți fi de Domnul, că precum iarba de foc, așa veți fi uscați.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Prin Sfântul Duh tot sufletul viază și cu curăție se înalță, se luminează întru Unimea Treimii, cu sfințenie de taină.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Prin Sfântul Duh izvorăsc izvoarele harului, care adapă toată făptura spre rodire de viață.

Prochimenul

Preotul: Înțelepciune! Să luăm aminte!

Strana: cântă (Psalm 18: 4, 1), glasul al 4-lea

În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

Stih: Cerurile spun slava lui Dumnezeu, și facerea mâinilor Lui o vestește tăria.

În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

În tot pământul a ieșit vestirea lor, și la marginile lumii cuvintele lor.

Preotul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Că Sfânt ești, Dumnezeu nostru...

Strana: Amin. *Și cântă pe glasul al 4-lea (glasul de rând al Octoihului)*

[**Preotul:** Toată suflarea să laude pe Domnul. *uneori părintele cântă și aceste stihuri*]

Toată suflarea să laude pe Domnul.

[**Preotul:** Lăudați pe Domnul întru Sfinții Lui.]

Toată suflarea să laude pe Domnul.

[**Preotul:** Lăudați-L pe El întru tăria puterii Lui.]

Suflarea toată și toată făptura, să laude sfânt numele Domnului, pe Domnul.

Preotul: Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta **Sfânta Evanghelie**, pe Domnul Dumnezeu nostru să-L rugăm.

Strana: Doamne, miluiește; Doamne, miluiește; Doamne, miluiește. (*obișnuit pe glasul al 2-lea*)

Preotul: Înțelepciune, drepti să ascultăm Sfânta Evanghelie. Pace tuturor!

Strana: Și duhului tău.

Preotul: Din **Sfânta Evanghelie de la sfântul Evanghelist Luca**, citire.

Strana (închinându-se): Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Preotul: Să luăm aminte! (*și preotul citește Sfânta Evanghelie, în timp ce paracliserul, sau diaconul dacă este, stă cu lumânarea aprinsă în latura de miazăzi a Sfintei Mese, cu fața spre preotul care citește Sfânta Evanghelie*)

Evanghelia de la Luca (21: 12-19): Zis-a Domnul către ucenicii Săi: Păziți-vă de oameni...

După care

Strana (închinându-se): Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Apoi citește îndată, rar și cu umilință

Psalmul 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și, după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Spală-mă întru totul de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea. Ție unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât drept ești Tu întru cuvintele Tale și biruitor când vei judeca Tu. Că, iată, întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea. Că, iată, adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale mi-ai

arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei, și mai mult decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de către păcatele mele, și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele dinăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta, și Duhul Tău Cel Sfânt nu-L lua de la mine. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale, și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale, și cei necredincioși la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsarea de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele; bucura-se-va limba mea de dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide, și gura mea va vesti lauda Ta. Că, de ai fi voit jertfă, Ți-aș fi dat; arderile de tot nu le vei binevoi. Jertfa lui Dumnezeu: duhul umilit; inima înfrântă și smerită Dumnezeu nu o va urgisi. Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. *glasul al 2-lea*

Pentru rugăciunile Sfântului Apostol, Întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Milostive, curățește mulțimea greșelilor noastre.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre.

Stihira Sfântului, *glasul al 6-lea*

Întâiul între Mucenici și între diaconi te-ai arătat, fericite Ștefan, podoaba pătimitorilor, lauda credincioșilor și mărirea dreptilor. Cere pentru cei ce prăznuiesc cinstită pomenirea ta, ca cel ce stai înaintea scaunului lui Hristos, Împăratului tuturor, să se învrednicească a primi curățire de greșeli și Împărăția cerurilor.

[**Preotul citește rugăciunea:** Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău..., **Strana:** Doamne, miluiește (*de 12 ori*).]

Ecfonisul

Preotul: Cu mila și cu îndurățile...

Strana: Amin! *Apoi cântă*

CANOANELE

(pe 14: al **Praznicului**, cel dintâi, cu Irmosul, pe 6, al **Sfântului Ștefan**, pe 4, și al **Cuviosului**, pe 4; **Catavasiile Nașterii Domnului**, *glasul 1*)

(În bisericile de enorie, însă, de obicei nu se cântă/citesc Canoanele, ci doar **Catavasiile**; v. *Catavasier 2017*, pg. 69)

[Cântarea 1-a

Canonul întâi al Praznicului, glasul 1

Irmosul:

Hristos se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și, cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Pe cel căzut pentru neascultare, pe cel făcut după chipul lui Dumnezeu, pe cel ce era cu totul în stricăciune, pe cel lipsit de viața dumnezeiască cea bună iarăși îl înnoiește, ca un înțelept Ziditor, că S-a preaslăvit!

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Văzând Ziditorul pe omul pe care l-a zidit cu mâinile pierind, plecând cerurile S-a coborât și pe acesta, întrupându-Se din dumnezeiasca Fecioară, îl zidește cu totul din nou, cu adevărat, că S-a preaslăvit!

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Înțelepciunea, Cuvântul și Puterea, Fiul și strălucirea Tatălui, Hristos-Dumnezeu, tăinuindu-Se de puterile cele cu mult mai presus de lume și de cele ce sunt pe pământ și întrupându-Se, ne-a înnoit pe noi, că S-a preaslăvit!

Canonul Sfântului Apostol, întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan, glasul al 5-lea

Stih: Sfinte Apostole Ștefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Veniți, Biserica lui Hristos, cu cântări să încununăm preamărit pe Ștefan, întâiul Mucenic; și cu dumnezeiescul har al lui fiind încununați, cântare de biruință să cântăm.

Stih: Sfinte Apostole Ștefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Purtând cugetul cel blând al Învățătorului și smerenia care din dragoste se arată înălțătoare, cu vrednicie a ajuns Ștefan întâiul între diaconi și purtătorul de grijă al văduvelor.

Stih: Sfinte Apostole Ștefan, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

După vrednicie ai fost chemat ca ajutor al Apostolilor lui Hristos; și ca un slujitor credincios, purtând numele de cunună, preasfințite Ștefan, ai trecut prin sânge acolo unde este Hristos.

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Tu, Hristoase, pentru oameni îmbrăcându-Te în om din Fecioara, ca un Prunc ai fost înfășat. Iar întâiul Tău Mucenic, cu aruncături de pietre fiind împresurat, de om s-a dezbrăcat.

Canonul Sfântului Cuvios Teodor Mărturisitorul, glasul al 4-lea

Stih: Sfinte Cuvioase Teodor, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Chipul cinstitei tale fețe văzându-l heruvimii, se îndepărtează de la pomul vieții, și sabia cea de văpaie cu toată frica fuge de tine, preaînțelepte Teodor.

Stih: Sfinte Cuvioase Teodor, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Titlul Împăratului Hristos stătea scris deasupra capului, pe Lemnul Crucii; iar titlul tău, preaînțelepte, s-a văzut scris frumos, pe fața ta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Fiind împodobit cu tot felul de înțelepciune, Părinte Teodor, pe mai-marele eresului celui rău l-ai înfruntat pe față și cu răbdarea chinurilor ai călcat în picioare îndemnurile lui.

Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu

Făcutu-te-ai vas al Înțelepciunii celei mai presus de lumină, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, care singură ești izbăvirea și lauda credincioșilor. Că tu ne-ai născut tuturor dumnezeiasca izbăvire.

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!]

Catavasia 1-a, glasul 1

Hristos Se naște, slăviți-L! Hristos din ceruri, întâmpinați-L! Hristos pe pământ, înălțați-vă! Cântați Domnului tot pământul și, cu veselie, lăudați-L, popoare, că S-a preaslăvit.

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Catavasia a 3-a, glasul 1

Fiului, Celui născut fără stricăciune din Tatăl mai înainte de veci, iar mai pe urmă din Fecioară întrupat fără sămânță, lui Hristos-Dumnezeu să-I strigăm: Cel ce ai înălțat fruntea noastră, Sfânt ești Doamne!

Ectenia mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Sedealnă)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă Condacele și Sedelnele, și citește Icoasele*

Condacul Nașterii Domnului, glasul al 3-lea, însăși Podobia...

Fecioara astăzi, pe Cel mai presus de ființă naște, și pământul peștera Celui neapropiat aduce. Îngerii cu păstorii slavoslovesc și magii cu steaua călătoresc; că pentru noi s-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Icosul

Betleemul a deschis Edenul; veniți să vedem; aflat-am desfătarea tainică înăuntrul peșterii; veniți să privim cele din rai. Acolo S-a arătat rădăcina cea neudată, odrăslind iertare; acolo s-a aflat puț nesăpat din care David mai înainte a dorit să bea; acolo Fecioara născând Pruncul, a potolit îndată setea lui Adam și a lui David. Pentru aceasta la Betleem să mergem, unde S-a născut Prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

Sedealna Sf. Ap. Ștefan, glasul 1, Podobie: Mormântul Tău...

Apostole al lui Hristos, cel mai întâi între diaconi, întâiule Mucenice, înțelepte, cununa Mucenicilor, cel ce marginile lumii le-ai sfințit, cu nevoițele tale și cu minunile ai luminat sufletele oamenilor, izbăvește de toate nevoile pe cei ce te cinstesc pe tine, prealăudate Ștefan.

Alta a Sf. Ap. Ștefan, glasul al 4-lea, Podobie: Spăimântatu-s-a Iosif...

Câștigându-și cu adevărat întâiul Mucenic al lui Hristos Izvorul Duhului în inimă în chip tainic, a muștrat semeția iudeilor; și le-a arătat pe Fiul lui Dumnezeu, Cel ce a odrăslit din sămânța lui David, plin fiind, măritul, de plinirea înțelepciunii și a harului. Ci, o, de trei ori fericite, miluiește cu rugăciunile tale pe cei ce te cinstesc pe tine.

Slavă..., a Sf. Cuv. Teodor, glasul al 3-lea, Podobie: Pentru mărturisirea...

Gură plină de îndrăzneală arătându-te, ai rușinat semeția tiranică, preaînțelepțește, cu răbdarea chinurilor tale; că înțepat fiind în față pentru cinstita icoană a lui Hristos, Sfinte Teodor, ai îndemnat pe toți să o cinstească și să o slăvească, cerându-ne nouă mare milă.

Și acum..., a Praznicului, glasul al 3-lea, Podobie: De frumusețea fecioriei tale...

Minune preaslăvită s-a făcut astăzi; că Mântuitorul nostru S-a arătat în peșteră trupește din Fecioara, pentru noi, precum Însuși știe; iar magii cu daruri ca unui Împărat s-au închinat și păstorii cu îngerii L-au slavoslovit, cântându-I; cu aceștia împreună și noi strigăm către El: Slavă Celui ce S-a întrupat pentru noi!

Apoi cântă

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Catavasia a 4-a, glasul 1

Toiag din rădăcina lui Iesei și floare dintr-însul, Hristoase, din Fecioară ai odrăslit, Cel lăudat, din muntele cel cu umbra deasă. Venit-ai, întrupându-Te

din cea neispătită de bărbat, Cel fără de trup și Dumnezeu. Slavă puterii Tale, Doamne!

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Catavasia a 5-a, glasul 1

Dumnezeu fiind al păcii, Tată al îndurărilor, pe Îngerul sfatului Tău celui mare, dăruindu-ne pace, L-ai trimis nouă; deci povățuiți fiind la lumina cunoștinței de Dumnezeu, dis-de-dimineată venind, Te slăvim pe Tine, iubitorule de oameni.

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Catavasia a 6-a, glasul 1

Din pântec pe Iona, ca pe un prunc, l-a lepădat fiara mării, precum l-a primit. Iar Cuvântul, în Fecioară sălășluindu-Se și trup luând, a ieșit lăsând-o nestrucată; că Cel ce n-a pățimit stricăciune, pe ceea ce L-a născut a păzit-o nevătămată.

Ectenia mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Condac)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că Tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă Condacul și citește Icosul, rar și cu glas înalt*

Condacul Sf. Ap., întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan, glasul al 3-lea, Podobie: Fecioara astăzi...

Stăpânul nostru, ieri, a venit la noi cu trup, iar astăzi, sluga Lui a ieșit cu totul din trup. Ieri, Împăratul nostru S-a născut cu trup; astăzi, sluga cu pietre este ucisă; că, pentru El, se și sfârșește întâiul Mucenic și dumnezeiescul Ștefan.

Icosul

Ca o stea luminoasă astăzi a strălucit împreună cu Nașterea lui Hristos, întâiul Mucenic Ștefan, fulgerând și luminând toate marginile lumii. Numai nelegiuirea iudeilor a întunecat-o toată, vădindu-i prin cuvintele înțelepciunii, tâlcuindu-le din Scripturi și adevărindu-le lor că Iisus, Cel ce S-a născut din Fecioara, este Fiul lui Dumnezeu și Dumnezeu; și a rușinat păgâneasca lor răutate întâiul Mucenic și dumnezeiescul Ștefan.

Alt Icos

Grabnică vindecare dăruiește-mi, Mântuitorule, și ca un iubitor de oameni luminează-mi mintea, Hristoase, ca un singur îndurat, ca să spun cumplitele nevoințe ale dreptului; prin care el s-a arătat întâiul nevoitor, cununa, precum și slava și lauda tuturor Sfinților Tăi Mucenici și fala și bucuria noastră; credința tare și zidul de apărare al celor ce aleargă la racla cea izvorătoare de tămăduire. Ci acum, întâiule Mucenic și dumnezeiescule Ștefan, nu înceta a te ruga Mântuitorului pentru noi toți.

SINAXAR

În această lună, în ziua a douăzeci șaptea, pomenirea Sfântului Apostol, întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan, unul din cei șapte diaconi.

Tot în această zi, pomenirea Sfântului Cuvios Teodor Mărturisitorul, fratele lui Teofan poetul.

Tot în această zi, pomenirea a Cuviosului părintelui nostru Teodor, arhiepiscopul Constantinopolului; și a Cuviosului Părintelui nostru Luca Triglinul, cel din Muntania, care în pace s-a săvârșit.

Cu ale lor sfinte rugăciuni, Doamne, miluiește-ne și ne mântuiește pe noi. Amin.

Stih: Slavă Ție, Doamne, slavă Ție!

Catavasia a 7-a, glasul 1

Tinerii, în dreapta credință fiind crescuți, păgâneasca poruncă nebăgând-o în seamă, de groaza focului nu s-au spăimântat; ci în mijlocul văpăii stând, au cântat: Dumnezeuul părinților noștri, bine ești cuvântat.

Catavasia a 8-a, glasul 1

Stih: Să laudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preaînălțându-L întru toți vecii.

Cuptorul cel răcorit a închipuit chipul minunii celei mai presus de fire; că n-a ars pe tinerii pe care i-a primit, precum nici focul Dumnezeirii pânțelele Fecioarei, în care a intrat. Pentru aceasta, cântând, să strigăm: Să binecuvinteze toată făptura pe Domnul și să-L preaînălțe întru toți vecii.

Preotul: Pe Născătoarea de Dumnezeu și Maica Luminii întru cântări cinstind-o să o mărim.

Strana: cântă pe glasul 1 (glasul Catavasiilor) mărimurile Născătoarei de Dumnezeu

Stih 1: Mărește sufletul meu pe Domnul și s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, care, fără stricăciune, pe Dumnezeu-Cuvântul ai născut, pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Stih 2: Că a căutat spre smerenia roabei Sale, că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...

Stih 3: Că mi-a făcut mie mărire Cel puternic, și sfânt numele Lui, și mila Lui în neam și în neam spre cei ce se tem de El.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...

Stih 4: Făcut-a tărie cu brațul Său Domnul, risipit-a pe cei mândri cu cugetul inimii lor.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...

Stih 5: Pogorât-a pe cei puternici de pe scaune și a înălțat pe cei smeriți, pe cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară deșerți.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...

Stih 6: A sprijinit pe Israel, sluga Sa, ca să pomenească mila, precum a grăit către părinții noștri, lui Avraam și seminției lui până în veac.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii...

Stih: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi!

Catavasia a 9-a, glasul 1

Stih: Mărește, suflete al meu, pe cea mai cinstită și mai slăvită decât oștile cele de sus.

Taină străină văd și preaslăvită, cer fiind peștera, scaun de Heruvimi Fecioara, ieslea sălășluire, întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos-Dumnezeu, pe Care laudându-L Îl mărim.

Ectenia mică (dacă preotul nu are timp să o facă, mergi la Luminândă)

Preotul: Iară și iară cu pace (în pace), Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Apără, mântuiește, miluiește și ne păzește, pe noi, Dumnezeule, cu harul Tău.

Strana: Doamne, miluiește.

Preotul: Pe Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții să o pomenim.

Strana: Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluiește-ne pe noi.

Preotul: Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție, Doamne.

Preotul: Că pe Tine Te laudă toate Puterile cerești, și Ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. *Apoi cântă*

LUMINÂNDA Sf. Ap. Ștefan, glasul al 2-lea, Podobie: Cu Ucenicii să ne suim...

Cel plin cu adevărat de dumnezeiesc har și de putere, făcând minuni, a defăimat gloatele ucigătorilor de Dumnezeu, cele ce își petreceau viața în deșert; și teologhisind Ștefan cu limbă înalt-grăitoare, a zis: Văd acum pe Iisus stând de-a dreapta Tatălui; la Care, purtător de cunună, cu pietre fiind ucis, s-a suit.

Slavă..., a Sf. Cuv. Teodor, *glasul al 3-lea, Podobie: Cercetatu-ne-a pe noi de sus...*

Cunună însuflețită și s-a adus ție ca unui împărat, ieșind acum din trup către Atotțiitorul Dumnezeu, Cel ce a venit în trup; pentru Acesta și lupta nevoițelor ai săvârșit cu bucurie.

Și acum..., a Praznicului, *glasul al 2-lea, Podobie: Cu Ucenicii să ne suim...*

Cuvântul, Cel ce este cu Tatăl și cu Duhul împreună veșnic și de o ființă și împreună șezător pe scaun, S-a născut acum din Fecioară în Betleem ca un Prunc. Pe Acesta, vădit propovăduindu-L Dumnezeu și Mântuitor, întâiul Mucenic Ștefan cu pietre a fost ucis de mâinile nelegiuțiilor ucigători; și purtător de cunună, s-a suit la El cu slavă.

LAUDELE

Strana: *cântă pe glasul 1 (glasul Stihirilor)*

Toată suflarea să laude pe Domnul! Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte; Ție se cuvine cântare, Dumnezeule (*Psalms 148: 1*).

Lăudați-L pe El toți îngerii Lui, lăudați-L pe El toate puterile Lui; Ție se cuvine cântare, Dumnezeule (*Psalms 148: 2*).

Stihirile, pe 6

Ale Sf. Ap. Ștefan, *glasul 1, Podobie: Prealăudaților mucenici...*

Stih: Ca să facă între dânșii judecată scrisă; slava aceasta este a tuturor cuvioșilor Săi. (*Psalms 149: 9*).

Cunună mucenicească din flori cuvântătoare, răsplată purtătorului de chinuri să împletim, credincioșilor, întâiului Mucenic; că acesta este cel care mai dinainte a gătit calea Mucenicilor și cu bucurie a strigat: Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul lui Dumnezeu stând de-a dreapta Tatălui celui nevăzut.

glasul al 2-lea

Stih: Lăudați pe Dumnezeu întru Sfinții Lui, lăudați-L pe El întru tăria puterii Lui. (*Psalms 150: 1*).

Întru sfințenie te-ai îmbrăcat, fericite Ștefan, întâiule Mucenic și întâiule diacon; cel ce ești cu îngerii părtaș, mijlocește și te roagă pentru noi către Domnul, Mântuitorul cel fără de păcat.

Stih: Lăudați-L pe El întru puterile Lui, lăudați-L pe El după mulțimea slavei Lui (*Psalms 150: 2*).

Întâi între diaconi, întâi și între Mucenici te-ai arătat, preasfințite Ștefan; că te-ai făcut cale Sfinților și pe mulți mucenici ai adus Domnului. Pentru aceasta, ție cerul s-a deschis și Dumnezeu ți s-a arătat. Pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Stih: Lăudați-L pe El în glas de trâmbiță, lăudați-L pe El în psaltire și în alăută (*Psalm 150: 3*).

Pe întâiul Mucenic și viteaz slujitor al lui Hristos, pe Ștefan, întâiul diacon, după vrednicie să-l cinstim. Că acesta, stând în mijlocul celor fără de lege, a văzut pe Fiul stând de-a dreapta Tatălui.

glasul al 4-lea

Stih: Lăudați-L pe El în timpane și în horă, lăudați-L pe El în strune și în organe (*Psalm 150: 4*).

Mărite Ștefan, cerescule cetățean, fericită slugă a lui Hristos, fă rugăciuni pentru sufletele noastre.

Stih: Lăudați-L pe El în chimvale bine-răsunătoare, lăudați-L pe El în chimvale de strigare. Toată suflarea să laude pe Domnul (*Psalm 150: 5-6*).

Ștefan, frumoasa începătură a Mucenicilor, cel plin de har și de putere, care a făcut mari semne în popor, a fost ucis cu pietre de către cei fără de lege. Dar, ca un înger a strălucit și a văzut slava Ta, Cel ce Te-ai întrupat pentru noi, de-a dreapta Puterii; și cu harul Duhului a fost ridicat la cer. Pentru aceasta, cu cetele îngeresti sălășluindu-se, se roagă să se mântuiască sufletele noastre.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh. a Sfântului, *glasul al 5-lea*

Întâiule Mucenice, Apostole și întâiule diacone, poarta Mucenicilor, mărirea dreptilor, lauda Apostolilor, stând la judecată ai văzut cerurile deschizându-se și pe Fiul lui Dumnezeu stând de-a dreapta Tatălui Celui nevăzut. Pentru aceasta, ca un înger strălucind la față cu bucurie ai strigat, pentru cei ce te ucideau cu pietre: Nu le socoti lor păcatul acesta! Și acum cere pentru cei ce te laudă pe tine, cu dragoste, curățire de păcate și mare milă.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin. a Praznicului, *asemenea*

Necuprinsă este taina care s-a săvârșit astăzi în Betleem; Cel nevăzut Se vede, Cel fără de trup Se întrupează; Cuvântul ia trup, și Cel ce este Se face ceea ce nu era. Fecioara naște în peșteră Prunc tânăr, pe Ziditorul firii, ieslea închipuiește scaunul ceresc, vitele însemnează starea înainte a heruvimilor; păstorii se minunează, magii daruri aduc, iar îngerii cântând, grăiesc: Slavă întru cei de sus, lui Dumnezeu, și pe pământ pace, între oameni bunăvoire! Că fără schimbare este Emanuel.

DOXOLOGIA MARE

Preotul: Slavă Ție, Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!

Strana: cântă pe glasul al 5-lea (glasul Stihirei)

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire.
Lăudămu-Te, Te binecuvântăm, închinămu-ne Ție, slăvimu-Te, mulțumim Ție pentru slava Ta cea mare.

Doamne, Împărate ceresc, Dumnezeule, Părinte Atotțiitorule, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte.

Doamne, Dumnezeule, Mielușelul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Cel ce ridici păcatul lumii, miluiește-ne pe noi, Cel ce ridici păcatele lumii.

Primește rugăciunea noastră, Cel ce șezi de-a dreapta Tatălui, și ne miluiește pe noi.

Că Tu ești Unul Sfânt, Tu ești Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

În toate zilele Te voi binecuvânta și voi lăuda numele Tău în veac și în veacul veacului.

Învrednicește-ne, Doamne, în ziua aceasta, fără de păcat să ne păzim noi.

Binecuvântat ești, Doamne, Dumnezeul părinților noștri, și lăudat și preaslăvit este numele Tău în veci. Amin.

Fie, Doamne, mila Ta spre noi, precum am nădărduit întru Tine.

Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale *(de trei ori)*.

Doamne, scăpare Te-ai făcut nouă în neam și în neam. Eu am zis: Doamne, miluiește-mă, vindecă sufletul meu, că am greșit Ție.

Doamne, la Tine am scăpat, învață-mă să fac voia Ta, că Tu ești Dumnezeul meu.

Că la Tine este izvorul vieții, întru lumina Ta vom vedea lumină.

Tinde mila Ta celor ce te cunosc pe Tine.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi. *(de trei ori)*

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Apoi mai pe larg:

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pe noi.

Și îndată cântă:

Troparul Sf. Ap. întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan, glasul al 4-lea

Încununatu-s-a creștetul tău cu diademă împărătească, pe urma luptelor pe care le-ai pățimit pentru Hristos Dumnezeu, luptătorule cel dintâi dintre Mucenici. Că vădind nebunia iudeilor, ai văzut pe Mântuitorul tău, de-a dreapta Tatălui. Pe Acela, roagă-L totdeauna pentru sufletele noastre.

Alt Tropar al Sf. Ap. întâiul Mc. și Arhidiacon Ștefan, glasul al 4-lea

Cu nevoie bună te-ai nevoit, întâiule Mucenice al lui Hristos și Apostole, și păgânătatea tiranilor ai vădit; căci, cu pietre fiind ucis de mâinile celor fără de

lege, cunună ai luat din dreapta cea de sus și către Dumnezeu ai glăsuț, zicând: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Troparul Sf. Cuv. Teodor Mărturisitorul, glasul al 8-lea

Îndreptătorule al Ortodoxiei, învățătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu și al curăției, și luminătorule al lumii, podoaba călugărilor cea de Dumnezeu insuflată, Sfinte Părinte Teodor înțelepte, cu învățăturile tale pe toți i-ai luminat. Alăută duhovnicească, roagă-te lui Hristos Dumnezeu ca să mântuiască sufletele noastre.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Troparul Nașterii Domnului, glasul al 4-lea

Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeul nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinței; că, întru dânsa, cei ce slujeau stelelor de la stea s-au învățat să se închine Ție, Soarelui dreptății, și să Te cunoască pe Tine, Răsăritul cel de sus, Doamne, slavă Ție.

[Apoi Ecteniile (întreită și cea a cererilor) și Otpustul mare ca la Vecernie, dacă se spun.]